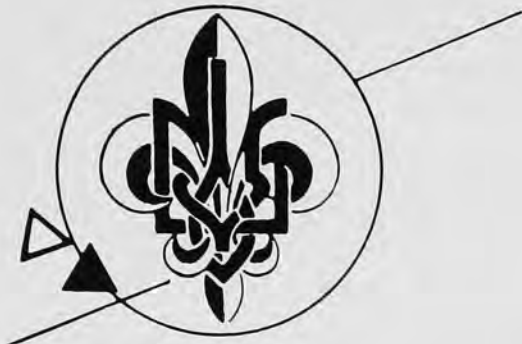

НАКА

ТРАВЕНЬ — MAY 1987

«Юнак» — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця — всього 10 чисел
в році.
Видає Головна Пластова Булава.
Оформлення обкладинки на 1987 рік ст. пл. Олі Стасюк

ЗМІСТ

Сторінка

- 1 У Святоюрському дні... На день Матері
- 2 Країна чарів і краси — Михайло Ломацький
- 3 Звернення Голови Комісії ЮМПЗ. Марена — пісня
- 4 Гагарине намисто
- 5 Серед природи — пл. сен. Т. Онишук
- 7 Там над річкою — пісня
- 8 Дві зустрічі
- 9 У лісах „Батурина” — ст. пл. Юрко Мончак
- 11 Будь готовий/готова на Зустріч
- 17 Мовні непорозуміння — І. Франів
- 18 Хрестиківка дерев
- 20 Гей, молоде дорога! Буде зустріч пластова!
— І. Франів
- 21 Мода і вигода — ст. пл. Роман Вашук
- 22 Ніщо нам тиша ні природа — ст. пл. Роман Вашук
- 23 Безпеки природи

- Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.
- Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

Редагує колегія
Головний редактор:
пл. сен. Ольга Кузьмович
Члени редакційної колегії:
пл. сен. Роман Копач
пл. сен. Тоня Горохович
ст. пл. Олесь Кузишин
пл. сен. Олександра Юзенів.

На обкладинці: Відзнака ЮМПЗ 87
проекту ст. пл. Олі Стасюк

ЮНАК

ТРАВЕНЬ — MAY 1987

Ч.П. 5 (277)

РІК XXV

Інтернаціональне стандартно-серійне число
0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА “ЮНАКА”

\$20.00 американських доларів
Ціна одного прим. — \$2.00

YUNAK - Ukrainian Monthly Magazine, Published by PLAST PUBLISHING INC.
АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: 2199 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1N2, Tel. (416) 769-7855
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N.Y., 11702. U.S.A.
З ДРУКАРНІ Мирона Баб'юка, 1525 Emerson St., Rochester, N.Y. 14606 U.S.A.

У СВЯТОЮРСЬКОМУ ДНІ....

В святоюрському дні,
В якійсь казці, в півсні,
Святий Юрій з мечем
Увижався мені.

Весь неначе в вогні
На сніг-білім коні
У даль мчався з кличем;
„Гей ви чуєте всі!

Коли край у вогні
Люди злі мов змії,
Тоді геть із плачем
Тоді лік лиш мечі!”

В святоюрському дні
В якійсь казці в півсні
Святий Юрій з мечем
Увижався мені.

(З пластового журналу „На сліді”)

* * *

НА ДЕНЬ МАТЕРІ

Де не будете, за години кожної,
поза вами — у болючім зламі брів —
постаті прозорі та тривожні,
невідступні — матерів.

Й перед тим, як щось зробити масте,
одірвітеся на мить од справ
і огляньтесь.

І впізнайте: „Мати”...
Більше стане на землі добра.

Володимир Коломісць

УВАГА! УВАГА! УВАГА! УВАГА! УВАГА!
Учасники ЮМПЗ 1987!
Не забудьте взяти того числа „Юнака”
на Зустріч!!!

„КРАЇНА ЧАРІВ І КРАСИ”

(Легенда про св. Юрія)

Країна чарів і краси, це наш Бескид Зелений з могутньою Чорногорою, з бистротечними Прутом і Черемошем, з небосяжними верхами, віковичними лісами, зеленими полонинами...

Ось коротенька історія тієї країни.

Задумав Господь створити землю. Вознісся високо-високо, закрився хмарами... З ним архистратиг Михаїл і безстрашний лицар св. Юрій.

Глянув Господь з-поза хмар, глянув униз. Довго глядів, довго розважав і розглядався по небесних просторах... Потому махнув Своєю правою рукою... Не встигли святі Михаїл і Юрій оглянутися, аж ось і Земля. Он там моря, а там суша.

Господь глядить, усміхається, мовчить. Святі Михаїл і Юрій не сміють перервати Божої мовчанки.

За хвилину промовив Господь, показуючи рукою:

— Он там буде Рай, місце вічного блаженства, втіхи й радощів. У ньому житимуть люди, що їх на Свою подобу створ'ю! Від них піде людський рід, що згодом вславиться вельми.

Побачили св. Михаїл і Юрій той Рай... Такої краси ще не бачили досі. Глядять і мовчать.

Ще раз Господь рече:

Створ'ю на землі ще одну країну. Буде вона зовсім подібна до Раю.

Повів пресвятою рукою Своєю і перед очима святих Михаїла і Юрія росли гори. Щораз вищі й вищі.

А Господь знову рече:

— Покрийтеся гори, темними лісами, буйними травами, запашними квітами. Заревіть у лісах, звірі всякі, заповніть їх, птахи співом, зашуміть, ріки й потоки, заграйте, рибки, в них.

І сталося, як сказав Господь.

Несміливо запитав Господа архистратиг Михаїл:

— Господи, що ж це за країна, на Рай схожа?

Усміхнувся Господь:

— Це Карпатські гори... А оця їхня частина, — це Бескид, Бескид Зелений. Вліті зеленітимуть буки, клени й явори, взимі — смереки й ялиці.

Св. Юрій, захоплений красою отого Бескиду в долоні сплеснув:

— Яка краса, яка ж краса! А будуть тут люди жити?

Відповів Господь:

— Так будуть.

— Господи, дозволь мені бути шафаром отого Бескиду й опікуном людей, що в ньому житимуть. Я дбатиму про них...

Перебив йому Господь:

— Знаю, знаю, дбатимеш, щоб люди в Бескиді були такі, як ти воявничі, безстрашні, тверді, неподатливі, завзяті, лицарські... Добре, нехай буде по твоєму. Віддаю Бескид і його мешканців під твій омофор-опіку.

Отак св. Юрій відтоді аж по сьогодні, опікується людьми в Бескиді й піклується їх скотиною, маржиною, дає знати, коли з нею в полонини вирушати... Заповнили мандрівники св. Юрія увесь Бескид і тримають його кріпко в своїх дужих руках. Люблять його всім серцем, люблять тілом і душею.

Намагалися й намагаються далі вороги знищити оту країну чарів і краси, вирвати з рук мешканців ті гори, що їх пізніше Верховиною, а ще пізніше Гуцульщиною звати стали... Та не знищити ворогам Верховини й не позбавити її чарів і краси! Її ж сам Бог створив! Гуцульським народом заселив!

Не загине плем'я верховинців-гуцулів. Сам Бог його від загибелі сокотить.

Бескид-Зелений — країна чарів і краси, як існував, так і далі існуватиме, бо сторожі його Бог і св. Юрій та відважне, завзяте лицарське плем'я гуцульське!

Михайло Ломацький

ДОРОГІ ЮНАЧКИ І ЮНАКИ!

Наближається літо на Північно-американському континенті, а з тим приходить час літніх вакацій, вільних від всіх шкільних турбот. Літо це приємний час для юнаків і юначок — це час на розваги, пригоди і забави. Для пластунів і пластунок, літо в 1987 році буде спеціально цікаве, якщо ви поспішитеся і долучитесь до нашого пляну:

В серпні, цього року організується велика пластова Зустріч для всіх пластунів і пластунок де існує Пласт у світі. Зустріч відбудеться в чудовій, дикій природі північного Онтаріо (Канада), як також в мальовничих горах провінції Квебек-у.

Зустріч складатиметься з цікавої і унікальної програми:

- таборування і цікаві заняття серед диких лісів і озер.
- незабутні пригоди на прогулях канойками.
- захоплююча плавба понтонами по порогах бурхливої ріки.

— відвідини столиці Канади і зустріч з найвищими чинниками уряду Канади (деякі з них українського походження!).

— велика забава в столиці Канади під звуки чудової музики.

— ювілейні святкування на „Пластовій Січі” коло Торонта, де програма буде цікава.

ЮМПЗ-87 — це два тижні приємності, пригод, дружби і гарних споминів на довгі роки. Чи ви б не хотіли бути учасниками цього?

Отже, користайте з рідкісної нагоди, бо другої такої не буде!

Всі їдемо на ЮМПЗ-87 в Канаді!

До побачення На Зустрічі,
СКОБ!

пл. сен. Орест Джулинський
Голова Організаційної Комісії ЮМПЗ-87

МАРЕНА

Moderato

Кру-гом Ма-ри-ноньки хо-ди-ли ді-вонь-ки сто-ро-но-ю до-щик і

де сто-ро-но-ю та на мо-ю ро-жень-ку чер-во -ну.

Ой на мо-рі хви-ля при до-ли -ні ро-са сто-ро-но-ю до-щик і

де, сто-ро-но-ю та на мій барві-но -чок зе-ле-ний

Кругом Мариноньки ходили дівоньки,
Стороною дощик іде,
Стороною та на мою роженку червону.

2

Ой на морі хвиля, при долині роса,
Стороною дощик іде,
Стороною та на мій барвіночок зелений.

2

Сьогодні Івана, а завтра Купала,
Рано-вранці сонце зійшло,
Рано-вранці та на мою роженку червону.

2

Ой на морі хвиля...

ГАГАРИНЕ НАМИСТО

Північне Онтаріо — край гранітних скель, чорно-глибоких озер та тужливих вечірніх звуків гагар.

Гагара — це чудовий чорно-білий птах. Нагадує він свійську гуску. Дзьоб та голова — чорні, а чорна спина і крила покриті білими крапчастими пасками. Навколо шиї в гагари неначе біле намисто. Стара індіанська легенда так пояснює походження гагариного намиста.

Жив колись у пралісі старий чоловік з жінкою та малим сином. Чоловік недавно осліп, тому не міг полювати і не мав змоги родину годувати. Настала зима, почав холод і голод притискати. Пішла жінка корінців та ягід назбирати. Залишила хлопчика з батьком. Раптом хлопець побачив на другому боці ріки ведмедя. „Як би його впіймати? — подумав. — Було б м'ясо та хутро”.

Хлопчик побіг по батьків лук та стріли.

— Я допоможу тобі полювати, — сказав він.

— Як мені ціляти? — запитав батько. — Я сліпий.

— Буду твоїми очима, — відповів син.

Разом, як один, вони ціляли.

— Стріляй! — скрикнув хлопець.

Стріла попала прямо в серце ведмедя. Великий ведмідь звалився на землю. Та поки хлопчик встиг вигукнути з радості, з'явилася відьма-чарівниця.

— Стріляєш добре, славний з тебе мисливець, — зареготала вона.

Відьма вхопила хлопчика і переплила з ним ріку.

— Тепер допоможеш мені здерти з ведмедя шкуру. Буде м'яса на цілу зиму. Тільки не признавайся, що допомагав мені, бо лихо тобі вчиню. Таке лихо, якого ти ще ніколи не бачив, — сказала відьма.

Хлопчик боявся, бо чув про надприродню силу відьми. Але йому шкода було батька та матері і він сховав за пазуху кусок м'яса.

Коли хлопець повернувся додому, він розповів про все батькові. Жаль зробилося старому, що через нього син натерпівся стільки страху.

— М'ясо дай матері, — сказав батько, — а я піду поговорю з моїм приятелем Гагарою.

Син завів батька на берег озера і залишив там. Сів батько і зі смутку почав співати пісню. „Що мені старому безпритульному робити?” — думав він уголос.

За кілька хвилин відізвався тужливий голос Гагари — птаха, який теж колись був славним мисливцем. Незнана недуга обезсилила йому ноги і він не міг більше полювати. З розпачі він сидів днями і ночами біля озера і виводив тужливу пісню про своє горе. Почули сили природи цей спів і забрали мисливця до себе. Натомість появився на озері чорний птах, який тужливо викликував-співав.

— Чому твоя пісня така сумна? — спитав у старого Гагара.

— Гагаро, — сказав старий індіанець. — Я сліпий, не можу полювати. Моя родина скоро згине з голоду. Відьма знущається над моїм сином. Тільки

ти розумієш про моє горе. Допоможи мені.

— Візьмись за мої крила, — сказав Гагара. — Тримайся міцно!

Старий вхопив Гагару за крила, а той полетів високо над озером. Облетів його тричі, а тоді пірнув у чорну глибину.

Чи бачиш? — запитав Гагара, коли вони виплили на берег.

— Бачу світло та форми дерев, — відповів старий.

— Полетимо ще раз!

І знову полетіли вони стрілою. Знову пірнули до самого дна озера.

— Я бачу! Вже бачу! — скрикнув індіанець. — Як тобі віддячитися, Гагаро?

Не треба, — сказав Гагара. — Я радий, що ти прозрів!

Вдячний мисливець скинув зі своєї шиї біле намисто і кинув Гагарі. Намисто впало на гагарину шию. Коралики розбискалися по чорному тілі. Там де впали, перетворилися у біле пір'я. Гагара оглянув своє нове оздоблення і відлетів.

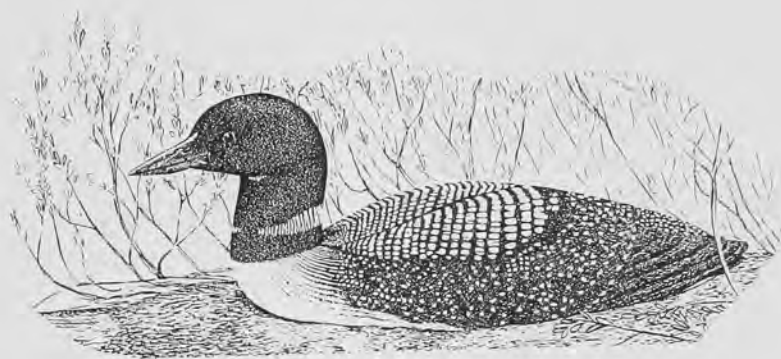
Від того дня старий мисливець міг полювати та годувати свою родину. І зажили вони щасливо та спокійно.

Час від часу пролітав над озером Гагара, а його крик лунав між скелями.

— Бідний Гагара, — говорила жінка, — і далі сумує.

— Ні, він не сумує, — сказав мисливець. — Це Гагара сміється з радості, бо має нове намисто.

Чи гагара тужить чи сміється? Приїдьте до північних лісів Канади, вслухайтеся в клекіт гагари і вирішіть самі!

СЕРЕД ПРИРОДИ

Природа північного Онтаріо надзвичайно цікава та буйна. Альгонквін та Бон Еко парки лежать на полудневій межі канадського шельд, в якому каміння творилося 600 мільйонів до 4 більйонів років тому. Тут знаходимо два роди каміння — смугасті шари гнейси (gneiss) та магматичні породи (igneous) до яких належать рожевий та сірий граніт. Гранітні скелі дуже характеристичні в цій частині Онтаріо.

Хоч ці каміння одні з найстарших у світі, сама топографія Альгонквін відносно молода (11000 р.). Чотири льодовики різьбили цей терен, залишаючи по собі горби, на яких розкинені каменюки, пісок та ринь (шутер). Льодовики теж залишили багна та сітку озер, річок і струмків.

Через цікаву топографію Альгонквін та Бон Еко переходить зона де південні листяні ліси переходять на шпилькові ліси півночі. У листяних лісах бачимо клени, буки, і берези. У шпилькових лісах росте: біла та чорна смереки, кілька родів сосни, модрина, бальзамова ялиця, тсуга і туя.

Що побачимо під час зустрічі?

При дорогах та на полянах багато квітів. Біліють ромашки (*Chrysanthemum leucanthemum*) та деревій (*Achillea millefolium*), а поміж ними росте жовтий та помаранчевий нечуйвітер (*Hieracium aurantiacum*).

У лісах буде нагода побачити безліч рослин. Зверніть увагу на маленьку білу квітку — під'ялиничник (*Monotropa uniflora*). В неї квіт і стебло восково-білі, бо це паразит, який росте без зелених листків. В очі впадає канадський дерен (*Cornus canadensis*). Це низька рослина з „парасолею” шести зелених листків, посеред яких є китичка червоних ягід (вони неїстимі!) Всюди росте папороть і різні мохи. Тут, очевидно знайдете різні роди їстимих та трійливих грибів. А на стовбурах дерев побачите, неначе полички, грибів — трутовиків (polypores). На галявинах може поласує чорницями.

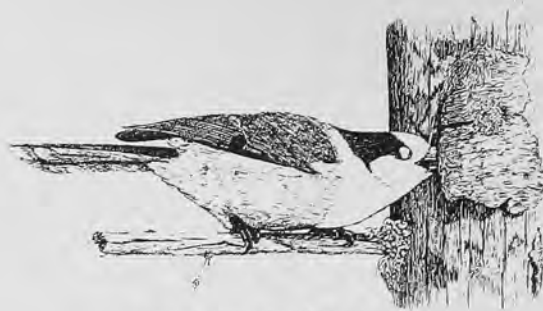
У північному Онтаріо знаходиться багато тварин: польові миші, полівки (*Microtus pennsylvanicus*),

зайці, білки, бобри, дикообрази, єноти, скунси, ласиці, лиси, вовки, чорні ведмеді, серни, лосі та інші. Треба бути дуже спостережливим та терпеливим, щоб їх взагалі побачити. Найбільше малих звіряток видно дуже раненько або під вечір.

Красвид північного Онтаріо

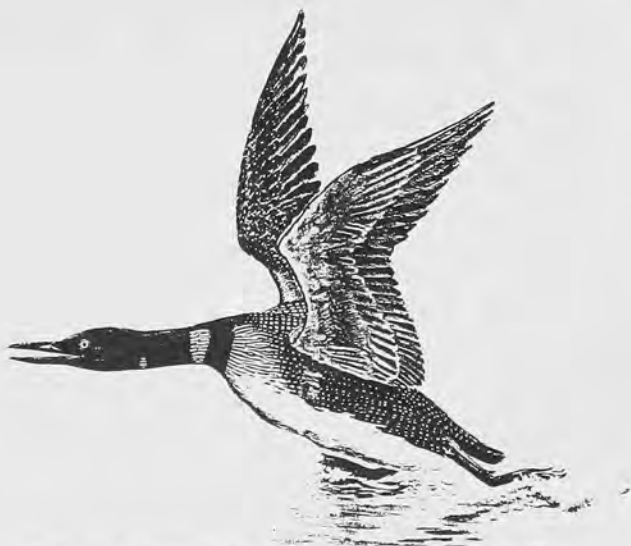
Птахів легше спостерегти. Є тут сойки, зозулі, дятлі, ластівки, горобці, шишкарі та інші. Разом понад 220 родів. Високо, час до часу, кружляють яструби, луні (*Circus syaneus*), та орли.

сойка ховає харчі за кору

цікаві єноти завжди шукають за харчами

Гагара пів біжить, пів летить, поки зноситься у лет

осока росте по багнах

водна рослина — понтедерія

Найцікавіше стежити за природою з канойки. Береги річок синіють водними квітами понтедерії (*Pontederia cordata*). Де-не-де на березі побачите яскраво-червону квітку. Це лобелія червона (*Lobelia cardinalis*). У струмочках цвіте біле латаття (*Nymphaea odorata*) та жовті глечики (*Nuphar variegatum*). Біля них клаптики трави — осоки (*Carex lasiocarpa*). Часом пощастить побачити шкаралупки черепашних яєць. Цікаво плисти попри гранітні скелі з-під яких звисають лишайники, як великі бурі тарелі. Це велетенський рід тих самих маленьких рослин, що ростуть по каменях!

На воді часто видно диких качок, але тільки під вечір або зовсім рано можна побачити великі сині

гриб — трутовик на стовбурі дерева

каменюка викинена льодовиком

чаплі. На кожному пінічному озері знаходиться пара гагар. Їх легко пізнати по дивному „леті” над плесом озера.

Нічю в таборі теж можна дещо спостерегти. Край лісу, неначе дух, росте бліда рутвиця (*Thalictrum polygamum*). Може до табору загостять полеві мишки, цікаві еноти чи навіть скунси.

Вже нічна тиша. Чути пугукання сови, ритмічне хлюпання хвиль і незабутнє га-га-гаа гагар, всім на добраніч.

пл. сен. Т. Онищук

ТАМ НАД РІЧКОЮ

Andante

Там над річ-кою дів-ча сто-я-ло. 3 зе-ле-них кві-
то-чок ві-но-чок пле-ло

Там над річкою,
Дівча стояло;
З зелених квіточок
Віночок плело.

2

А як я уплела,
В річку пустила.
По личку дрібненька
Слезонька сплила.

2

Плинь, віночку, плинь
В ту сторону,
Де було мило
Серцю моєму.

2

А як упливеш,
Скажеш що то я,
Тільки не забудь
Віночку сплинуть.

2

ДВІ ЗУСТРІЧІ

Точно 30 років тому, в підготовці на зустріч, Ваші Батьки та їхні товариші гідно вивязалися з трудних пластових завдань. Вони з завзяттям приготувалися до виступу пластової вправності — мандрівка областями України. Цілий рік вони будували, вишивали, читали, малювали, вивчали хороводи; дійсно переживали українську історію, культуру, щоб величаво „відвідати” Україну під час Зустрічі.

Посвячення юнацьких прапорів. Перший тримає Основоположник Пласту д-р О. Тисовський

У серпні 1957 р. з'їхалося на Пластову Січ (на ту саму Січ, куди й Ви приїдете) майже 1100 учасників Зустрічі. Всім, хто був присутнім, вбився в пам'ять виступ пластової молоді.

На поляні стояла жива карта України. Межі засаджені маленькими сосонками та туями. Юнацтво розбіглося по різних областях України, щоб виконувати там свої праці. Спершу, появились ручно прикрашені герби України. Тоді в кожній області розложено експонати, які представляли дану область. Був табір на Соколі, були макети-моделі церков з України. В Гуцульщині пряли вовну, а в Острозі заклали друкарню, яка друкувала пам'ятку першої української Біблії. Юначки виступили з хороводами у чудових строях, які вони самі вишивали, шили.

Майже 3000 гостей захоплювалося виступом юнацтва. Між учасниками-почесними гістьми цієї зустрічі були основоположник Пласту д-р. О. Тисовський — Дрот, та перший Начальний Пластун проф. С. Левицький — Сірий Лев.

Ваші батьки виконали все, як слід і при сповненні своїх пластових обов'язків вирости на душі.

Перед вами теж трудні завдання. У ваших виступах, експонатах маєте пізнати себе, свою українську, пластову ідентичність. Вживаючи всі надбання наших предків змусите пов'язати минуле з майбутнім, Україну з країнами нашого поселення — з діаспорою. Віримо, що ви, як і ваші батьки гідно та гордо вив'яжетеся з цих завдань.

Розпитайте батьків про Зустріч 57-го року. Напевно, їхні приємні спогади запалять вас до дальшої підготовки на нашу Зустріч.

Розміщення шатер на Пластовій Січі в 1957 році з лету птаха

Пам'ятайте, за 30 років, правдоподобно, знову буде пластова зустріч на Пластовій Січі. Буде 2017-ий рік, будемо святкувати 105-те ліття Пласту, і вже ваші діти будуть учасниками цієї зустрічі. Приложіть усіх зусиль, щоб за тридцять років, ви могли говорити про свою участь в ЮМПЗ-87 тільки найкраще!

Збірка пластунів і пластунок на Зустрічі у 1957 році

У ЛІСАХ „БАТУРИНА”

Частина Квебеку де цього року таборуватимуть пластуни прихильники має особливе значення у розвитку природи східної Канади. Оселя Батурин лежить на межі де сходиться велика долина ріки св. Лаврентія із камінними горами смуги Аппалачів. Гористий терен є майже вповні вкритий лісами за винятком деяких стрімких скелястих берегів та вершків найвищих гір.

Земля в околиці Батурина не є родюча; вона є кам'яниста і тому в самих горах рільництво не є розвинене. Ціла долина ріки св. Лаврентія як і територія зелених гір (Аппалачі) були колись вкриті морем. 350 мільйонів років тому внутрішнє тиснення континентальних тектонічних плит землі випхало Зелені Гори зпід моря. Під час останньої Льодової пори навіть найвищі вершки гір були покриті льодом. Коли біля 12-и тисяч літ тому льодовик врешті відступив, води зміли горішню верству родючої землі, залишаючи за собою кам'янистий ґрунт. Проте, рослинність скоро вкрила опустілу землю, так що тепер тут знаходяться густі ліси.

Земля яка покриває гірський бедрок є відносно плитка, особливо на більших висотах. Проте, поверх землі лежить товста верства органічної матерії яка задержує поважну кількість води. Тут і лежить важливість Аппалачів — вони служать як важливий збірник чистої води.

Через різноманітність терену околиці Батурина, ліси там складаються із листяних та шпилькових дерев. Молодші ліси є переважно зарослі кедринами, соснами та ялицями; знаходяться там теж берези і осоки. Натомість, в старших лісах ростуть різні роди кленів, ясенів, в'язів і дуби. Крім того внизу, у тіні дерев, ростуть різні мохи та папороті, а на полянах і при пенях можна знайти багато родів грибів, включно з підпеньками, маслюками, печерицями, рижками, синюхами, козарями і, очевидно, час до часу можна знайти навіть т. зв. „правдиві гриби” (боровики).

гриб — боровик

гриби — підпеньки

В долині ріки св. Лаврентія та в північній смузі гір Аппалачів мешкають як і полудневі, так і північні роди звірів Північної Америки. Наприклад, у лісах околиці Батурин живуть чорні ведмеді, койоти, і навіть вовки, як також і полудневі породи опосумів, лиси, і рисі. Очевидно в лісах теж живуть більш знайомі звірі такі як єноти, скунси, олені, лосі, зайці, та дикобрази. Пластунам треба звернути увагу на те, що скунси та єноти настільки призвичаїлися до людей, що не вагатимуться залізти до шатра з харчами, навіть якщо у шатрі хтось сидить. Знаходяться в цій околиці теж менші гризуни, як наприклад вивірки, суслики (бурундуки), крети, миші, бобри, ласиці та бабаки.

бабак — *Marmota monax*

Гірські ліси дають притулок також і різним птахам; багато з цих птахів на зиму відлітають на південь, проте більшість з них плодиться саме у лісах східного Квебеку. Між іншим, можна там зустріти кілька родів яструбів, дятелів, ластівок, ворон і круків. У більш водяних теренах перебувають гуси та дикі качки, а вечорами можна часом почути крик сови.

До програми табору прихильників і прихильниць входить однеденна прогулянка у північній Вермонті по стежці „Лонг Трейл”. Ця стежка тягнеться через цілий Вермонт, із півдня на північ, і біжить найвищими хребтами Зелених Гір. Полудневий „Лонг Трейл” творить частину значно довшої стежки „Аппалейчен Трейл”, проте в половині Вермонту ці дві стежки розбігаються: „Лонг Трейл” простягається на північ до канадської границі, а „Аппалейчен Трейл” продовжує свій шлях на схід до стеїту Мейн. Наша прогулянка почнеться при самій

сич — *Aegolius acadica*

границі Канади і Америки, на півночі від гори „Джей Пік”. Будемо мандрувати малими групами, щоб краще схопити красу гірської природи.

Стежка по якій мандруватимемо спершу пнеться поволи вгору, починаючи на висоті 2150 стіп над рівнем моря. Перший вершок, Північний Джей, через який проходить стежка і зноситься на 3380 стіп. Опісля стежка спадає дещо в долину в яр між двома шпилями гір, а відтак звивається досить стрімко вгору аж до вершка „Джей Пік”, на висоті 3861 стіп. Мандрівний шлях проходить в більшості густим лісом, проте в багатьох місцях можна бачити чудові краєвиди довколишніх гір і долин. Вершок гори „Джей” лежить повище лісової смуги, а сам шпиль — це скелі і каміння. Вид із вершка гори є прекрасний! В багатьох місцях при стежці стоять схоронища: нероз’яні шаласи, а нероз малі колиби. Це є приміщення для подорожніх, де можна зварити теплу страву та переночувати.

Вид з вершка Верблюда на „Лонг трейл”

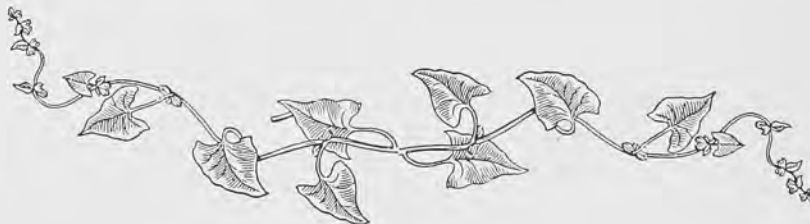
Вид з канадської гори Сиви — Овелс гед

Вид з гори Мансфілд на „Лонг трейл”

Ця частина Квебеку є дуже подібна до карпатських гір. Недиво, що біля Батурина є ще друга українська оселя, Ворохта, якої положення дійсно нагадує гори Карпати. Більшість лісів в околиці де ми таборуватимемо є ще незаторкнені людиною, і це дасть нам змогу побачити природу та її мешканців у їхньому природному середовищі. В додатку ми зможемо теж і посередньо пізнати красу українських Карпат, які є дуже подібні до гір Аппалачів.

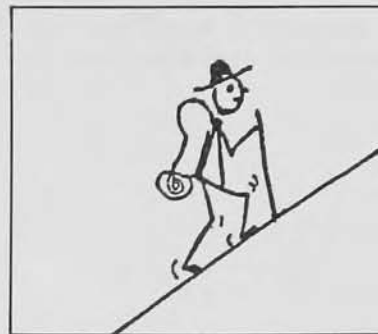
ст. пл. Юрко Мончак

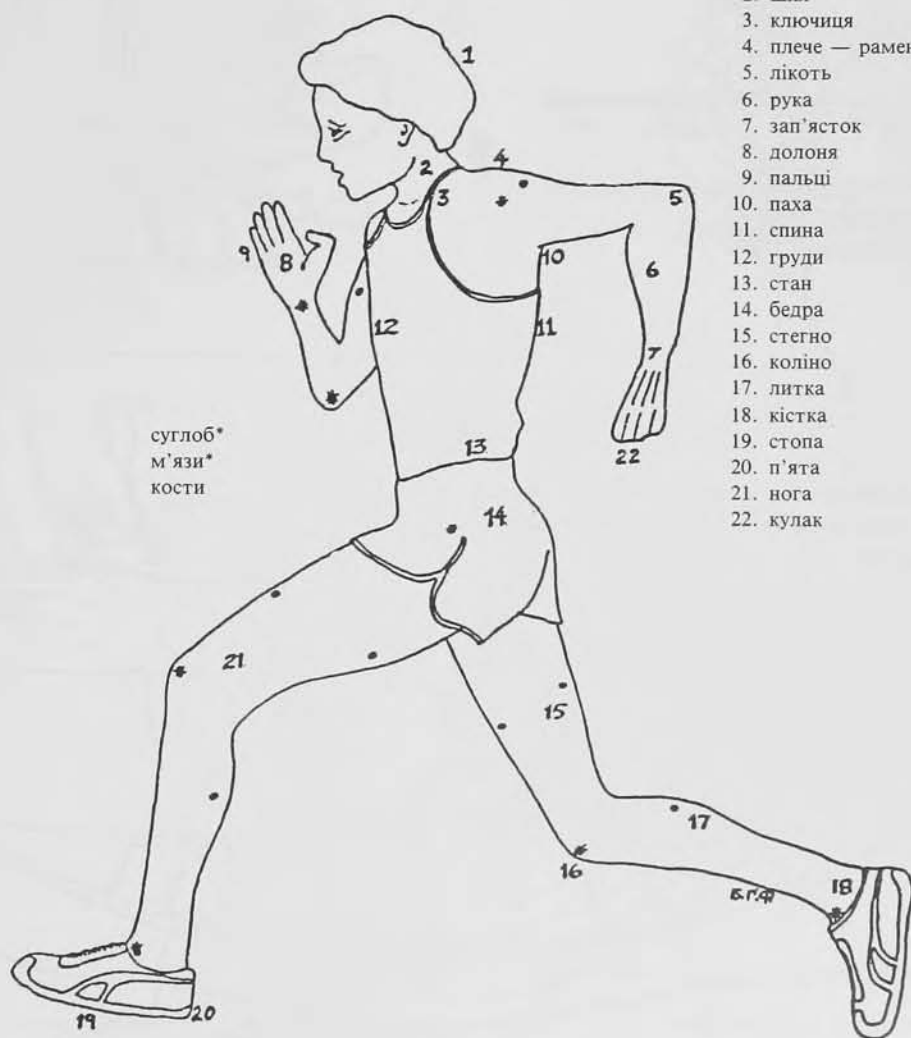
БУДЬ ГОТОВИЙ/ГОТОВА НА ЗУСТРІЧ

Фізично.

1. Роби руханку, вправляй спорт — на мандрівки, теренівки, тощо, треба бути заправленим.

Частини тіла

1. голова
2. шия
3. ключиця
4. плече — рамено
5. лікоть
6. рука
7. зап'ясток
8. долоня
9. пальці
10. паха
11. спина
12. груди
13. стан
14. бедра
15. стегно
16. коліно
17. литка
18. кістка
19. стопа
20. п'ята
21. нога
22. кулак

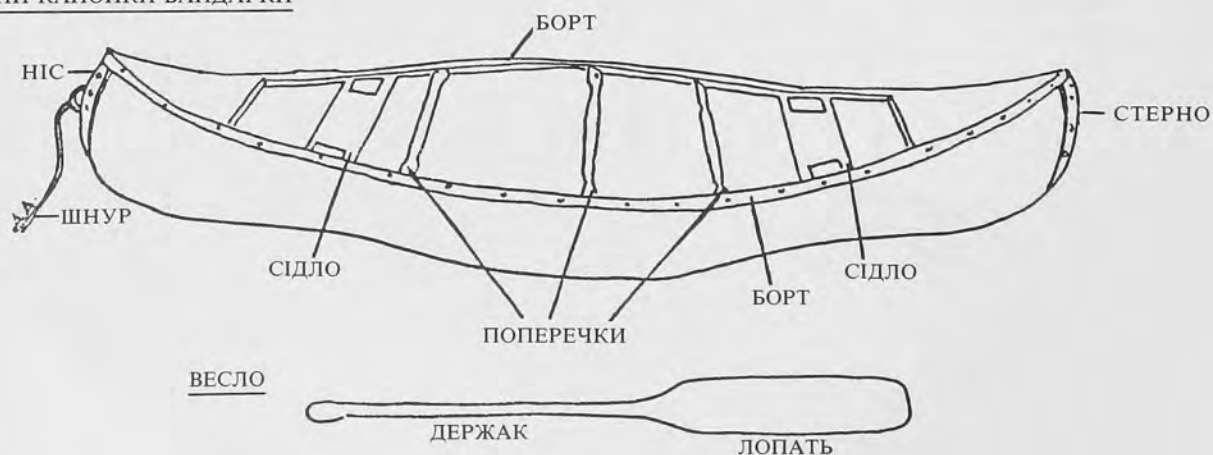
2. Навчись плавати — водні гри, канойкарство, плавання порогами необхідно вимагають вміння плавати.

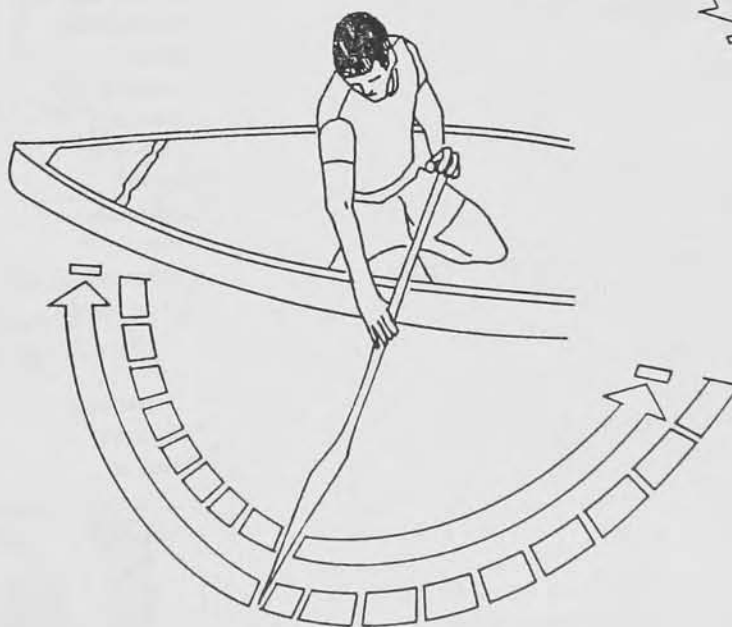
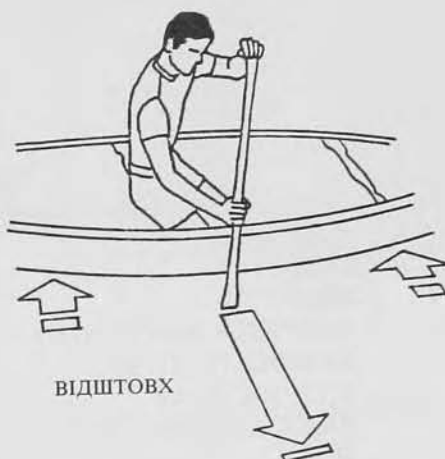
3. Візьми курс канойкарства — прогульки канойками тоді будуть приємніші та легші. (Це відноситься до прихильників).

ЧАСТИНИ КАНОЙКИ БАЙДАРКИ

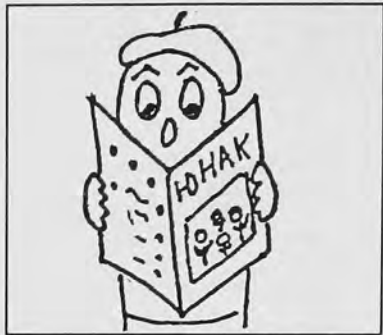
ВЕСЛУВАННЯ

ШИРОКИЙ РОЗМАХ

Умово.

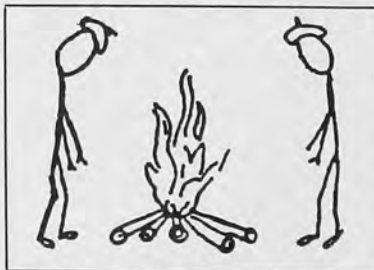
1. Знай матеріал із пластової проби — тоді зможеш краще змагатися.
2. Поцікався українським довкіллям — довідайся трохи про дисидентів, про трагедію в Чорнобилі, про проблеми в українському суспільстві у дія-спорі.

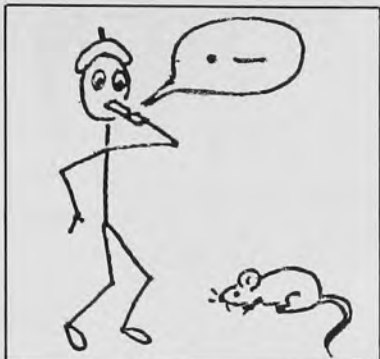
ЧОРНОБИЛЬ

ЯДЕРНИЙ	Nuclear
ЕНЕРГІЯ	Power
РЕАКТОР	Reactor
ЯДЕРНИЙ НАУКОВЕЦЬ	Nuclear scientist
ЯДЕРНЕ ПАЛИВО	Nuclear fuel
ЯДЕРНА ДОБА	Nuclear age
РАДІОАКТИВНІСТЬ	Radioactivity
ЖАХ	Horror
ГРАФІТ	Graphite
ДЕРЕВНЕ ВУГІЛЛЯ	Charcoal
ЯДРО	Core
СИСТЕМА НАГЛЯДУ	Monitor
КОШМАР	Nightmare
СТАНЦІЯ	Plant
СИСТЕМА КРАЙНОЇ ПОТРЕБИ	Emergency system
ЕЛЕКТРОСТАНЦІЯ	Power plant
РАДІОАКТИВНИЙ ОПАД	Fallout
РОЗЩЕПЛЕННЯ	Fission
ДОВКІЛЛЯ	Environment
РОЗТОПЛЕННЯ РЕАКТОРА	Meltdown
ЗАТАЇТИ	Cover-up

3. Підготов, із друзями, оригінальні пластові точки на ватри — тоді наші ватри на Зустрічі будуть цікаві та приємні.

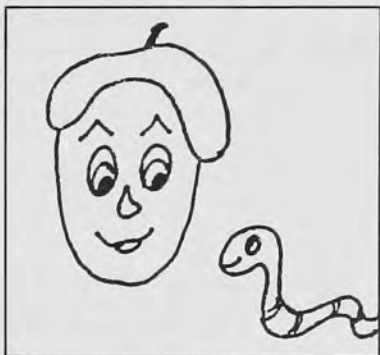
4. Навчись пісні подані в лютневому числі журналу „Юнак” — наша Зустріч буде весела коли гомін співу буде лунати.

5. Навчись подані накази свистком — щоб наша Зустріч була безпечна та щоб був порядок.

6. Навчись в'язати вузли, щоб вправно розтаборуватися.

7. Поцікався природою свого підтабору — матеріали поміщені у цьому „Юнаку”.

8. Допоможи твоєму куреневі приготувати цікаві проєкти — щоб ви могли бути гордими за свої осяги.

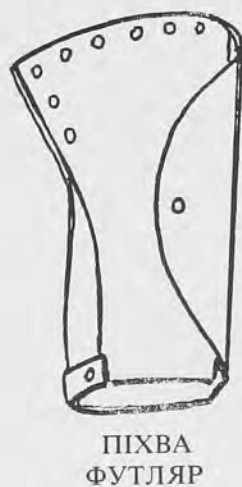
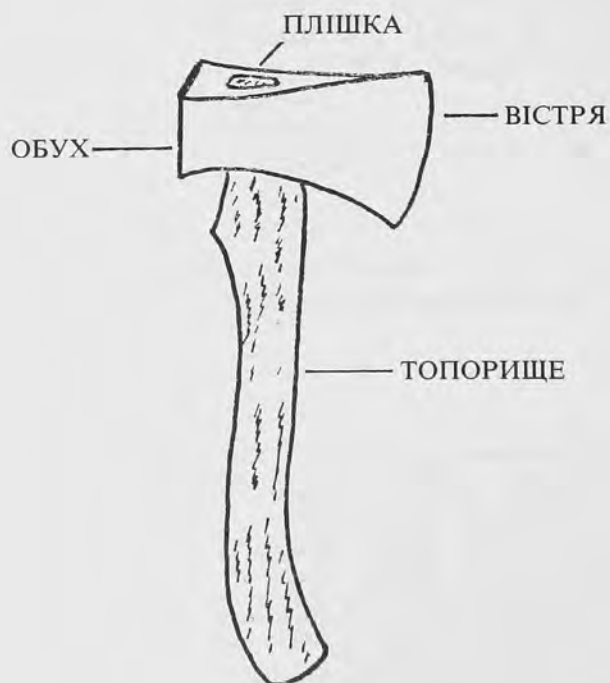
9. Вправляй українську мову — привикай говорити зі своїми ровесниками по українськи. Хай наша Зустріч буде справді українська.

Організаційно.

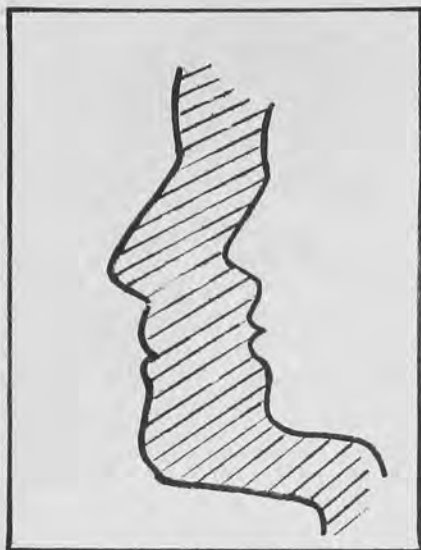
1. Привези весь виряд — не забудь нічого — щоб приємно таборувалося.

ЧАСТИНИ СОКИРИ

МОВНІ НЕПОРОЗУМІННЯ

Відбулося — а може не відбулося це під час пластової зустрічі — самі судіть.

На зустріч з'їхалося багато пластунів, пластунок та гостей з цілого світу. Всім було цікаво стрінутися і запізнатися з іншими. Тому під час відкриття всіх очі шукали нових облич.

Одного молодого хлопця зір зупинився на пластунці з Франції. Він не відривав від неї своїх очей, немов би боявся, що вона зникне. Він мріяв, щоб з нею якнайскорше запізнатися. Таку нагоду знайшов під вечір, біля табору пластунок. Підійшов до неї і каже — Гай! Вона всміхнулася й неспіливо відповіла — Гай?

Оглянулася довкола себе та подумала — ми в лісі стоїмо, а він говорить про якийсь гай!

— Май нейм из Боб, ват йорс? — відважно продовжував розмову хлопець.

Не дуже хотілося їй звертати йому увагу. Їй не дуже подобалося, коли подруга звертала всім увагу не говорити по французькому. Але вона хотіла продовжувати розмову з цим хлопцем, отже не було ради, — Ти ліпше говори по-українському, бо я Тебе зовсім не розумію. —

Такої відповіді юнак не сподівався. Він не зрозумів всіх слів, але пробував продовжувати, — Я, Боб, ю? — показував руками.

— Я називаюся Галя. Я приїхала з Франції. —

— О, Френс! То фар, ні? —

— Та де, я не живу на фермі, а в маленькому містечку. — Тепер він не розумів. Спробував ще раз, — Ар ю гевінг е найс голідей ін Кенада? —

— Про що Ти говориш? Голі в Канаді? Встидайся! — Вона почервоніла та втікла назад до табору.

Хлопець стояв збентежений, бо не знав що сталося.

Вечером розказав своїм товаришам про свою пригоду з пластункою. Вони його спитали чи він справді взагалі не вміє говорити по-українському. Він відповів, що дещо розуміє — борщ, голубці, пироги.

— Ну, то треба було їй сказати, що ти її любиш так як пироги. Може тоді вона зрозуміла б Тебе! — насміхалися хлопці.

Та йому не було до сміху, чомусь було прикро, що не вміє говорити по-українському. Він на хвилину задумався, тоді обернувся до товариша та спитав, — Вил ю тіч мі сам юкрейніен? —

І. Франів

УВАГА! УВАГА! УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Учасники ЮМПЗ 1987!

Не забудьте взяти того числа „Юнака”на Зустріч!!!

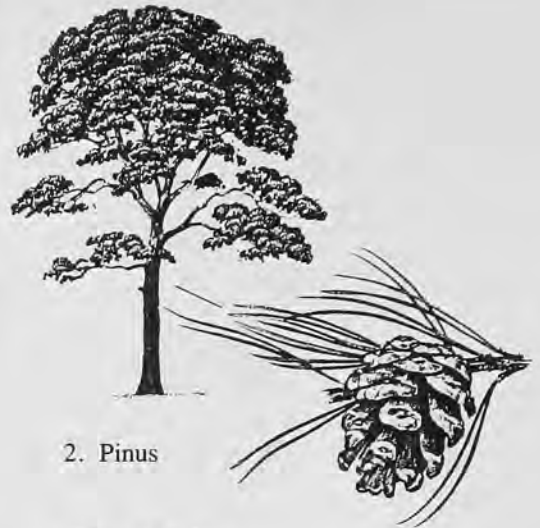

ХРЕСТИКІВКА

Д
О
З
Е
М
О
↓

1. Fraxinus

2. Pinus

3. Larix

4. Quercus

5. Fagus

6. Thuja

7. Acer

ДЕРЕВ

ПОЗЕМО →

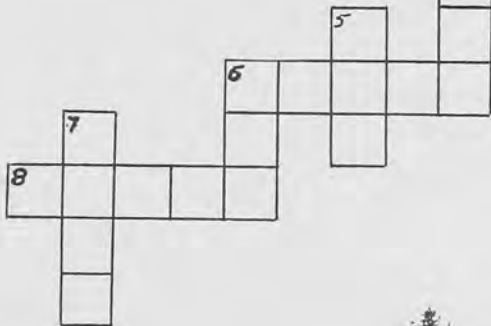
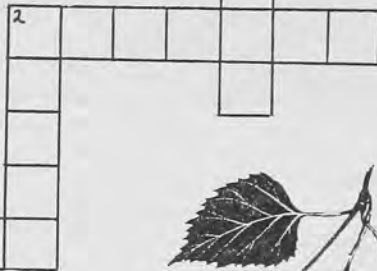
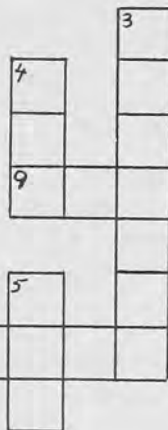
Впишіть українські назви дерев!

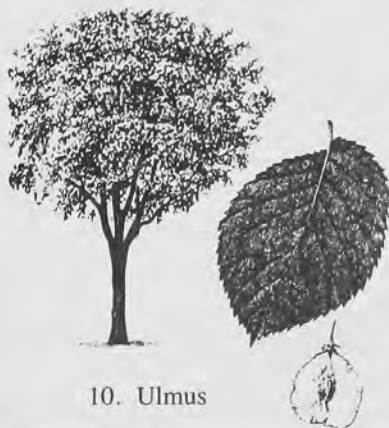
8. Abies

6. Tsuga

9. 9. Betula

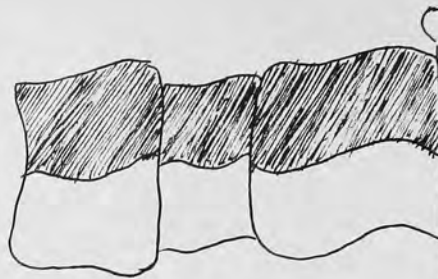
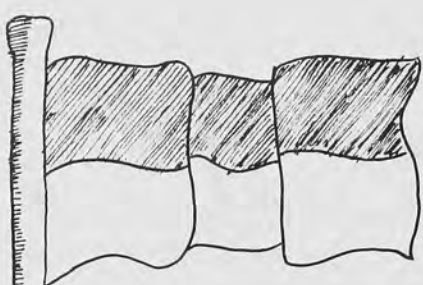

10. Ulmus

2. Picea

ГЕЙ, МОЛОДЕ ДОРОГА! БУДЕ ЗУСТРІЧ ПЛАСТОВА!

Вже від нині голосім,
Розкажуймо про це всім,
Щоб знали всі юнаки,
Приятелі і батьки,
Усі дочки і сини,
Тай колишні пластуни.

Щоб пластунки не журились,
До зустрічі готовились,
З різних країн з пластунами,
Щоб дружба була між нами!

Та бездільно не чекаймо,
Там де треба — помагаймо,
Щоб не була зустріч бідна,
Наша поміч є потрібна.

Як замкнуться двері в школах,
Стрічаймося в підтаборах,
Готуймо там сили свої,
До зустрічі головної,
Щоб приємні були стрічі,
На пластовій, нашій Січі.

**МАЙТЕ ВОЛЮ ВСЕ ПЛАСТОВУ,
ВСІ — НА ЗУСТРІЧ МІЖКРАЙОВУ!**

І. Франів

УВАГА! УВАГА! УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Учасники ЮМПЗ 1987!

Не забудьте взяти того числа „Юнака” на Зустріч!!!

МОДА І ВИГОДА

(Пластункам на вушко, і на очка, і на волоссячко, і на...)

Ти, Юна Подруго, готуєшся на Зустріч. Ти вже журишся, як вмістити увесь конечний і потрібний виряд у свою валізку марки Yves St. Laurent. Це Твоя перша помилка. Референтура Пластової Моди при організаційній Комісії ЮМПЗ передбачує, що 68% всіх юначок будуть мати з собою валізку Yves St. Laurent. Твоя може легко між ними загубитися. Щоб допомогти Тобі розв'язати всякі подібні проблеми ще перед ЮМПЗ, репортери відділу „Моди і Вигоди” Юнака переглянули свої записники і зібрали наступні:

ТАЄМНИЦІ ТАБОРУВАННЯ

1. Шатро. Опис: Дивно закреслений шматок матерії, що його вживають пластуни, коли не можуть дозволити собі на кімнату в мотелі. Звичайно знаходиться в одній торбці разом зі зігненими алюмінієвими патиками і постійно замалою кількістю кілків.

Плюси: Під шатром є сухо. Зі середини можна чути все, що діється надворі.

Мінуси: Шатер, покищо не виробляють у пастелевих кольорах. Знадвору можна чути все, що діється всередині.

Таборова „принцеса”!

2. Картка “American Express” Зелений пластиковий чотирикутник, на якому тато або мама на пам'ятку дали видрукувати своє ім'я й прізвище.

Плюси: На таборі можна карткою смарувати хліб мармелядою, якщо згубиш свого ножа.

Мінуси: Більшість виховників приймає тільки Visa або Mastercard.

3. Парфума “Oscar de la Renta” Опис: Чарівний плин, який можна прискати на ватру, щоб скорше розгорілася.

Плюси: Притягає хлопців.

Мінуси: Притягає також комарів, ведмедів, та виховниць, які хочуть собі її трохи позичити.

4. Газова рурка на кручення волосся. Опис: Чародійна паличка, яка перетворює змучене, зпатлане таборове волосся у закручене, змучене, зпатлане таборове волосся.

Плюси: На стійці можна нею підігрівати собі воду на чай.

Мінуси: Підігріваючи воду на чай, можеш помилково опісля стопити свою картку "American Express".

5. Черевики на високих обцасах. Опис: Три шматочки блискучої чорної шкіри, злучені підошвою. Обцаси на 10 см. (4 інчі).

Плюси: Легше в них досягнути нижчі гілки дерев. Займають менше місця в наплечнику ніж мандрівні черевики. Можна прив'язати мешти до паля і вживати обцаси, як вішаки на менашки. Виглядатимуть феноменально на заставі в Оттаві.

Мінуси: Твої ноги будуть безборонні. Всі хлопці на заставі будуть носити великі мандрівні черевики зі залізними носками.

ст. пл. Роман Вашук

НІЩО НАМ ТИША НІ ПРИРОДА

(Погляд крізь темні окуляри)

Ти, Юний Друже, готуєшся на Зустріч. Ти вже журишся чи батареї Твого портативного стерео витримують цілі два тижні ЮМПЗ. Майбутні виховники твого підтабору також журиються цією проблемою, бо то вони відберуть від тебе радіо 37 хвилин після відкриття табору, і будуть вживати, щоб перевіряти погоду на канойкарство і слухати свої старі касетки „Рушничка” і „Капелі бандуристів”. Щоб допомогти тобі оминати всякі подібні проблеми ще перед ЮМПЗ, подаємо декілька порад, які були узгоднені на спільних сходинах редакційних колегій „Юнака” і „Мужеського квартальника”.

1. Темні окуляри марки “Vuarnet”. Опис: Французькі. Дорогі.

Плюси: У відношенні до команди і стійки: Ніхто Тебе в них не впізнає, зокрема в ночі.

Мінуси: У відношенні до дівчат: Ніхто Тебе в них не впізнає, зокрема в ночі.

Таборовий „принц” — в дорозі!

2. Смаровило на волосся марки “Vidal Sassoon”. Опис: Мазюка, яка робить волосся штивним і липким, тобто, той сам ефект, як його п'ять днів на таборі не мити.

Плюси: Можеш вже від першого дня виглядати, як досвідчений замурзаний таборовик.

Мінуси: Можеш своїм штивним волоссям когось покалічити на тереновій грі.

3. Наплечник марки „Суперальпініст Гімалаяі Експерт VII”. Опис: П'ять спеціальних аеродинамічних мішків із супернової матерії „Екстракордуралон”, злучені до купи революційною новою системою чорних пасків, пряжок і замків — блискавок. Можна причіпити до роверів, верблюдів, космічних сателітів і (часом) до людини.

Плюси: Ти будеш ідеально збалансований і аеродинамічний протягом майже цілої Зустрічі.

Мінуси: Щойно під кінець другого тижня розіпнеш останню (сорок сьому) пряжку і зможеш нарешті стягнути зі себе наплечник.

4. Кольонська вода марки “Chaps” (Гляди „Парфума “Oscar de la Renta”).)

5. Будь-який підручник авторства Dr. Ruth. Опис: Грубенька книжка написана грубенькою жінкою про грубі справи.

Плюси: В таборовій лятрині може забракнути паперу.

Мінуси: По-перше, твори ще не перекладені на українську мову. По-друге, Твій примірник, із особистою присвятою авторки, може потрапити в руки булави. Про тебе піде слава, як про людину, що не орієнтується на справах без підручника. Крім того, у цих книжках показано багато менше вузлів ніж у „Життю в Пласті”.

Ст. пл. Роман Ващук

НЕБЕЗПЕКИ ПРИРОДИ

— Найбільша небезпека під час ЮМПЗ-87 буде від рослини трійливого плюща. Ця рослина росте вбільшості на піскуватих теренах, але треба її всюди остерігатися.

Соки трійливого плюща парять шкіру та спричиняють висипку, яка погано гоїться та дуже свербить!

— На теренах ЮМПЗ-87 нема трійливих гадюк!

— В таборах треба втримувати взірцеву чистоту, щоб не приманювати малих звірят. Пам'ятайте, що навіть маленькі бурундуки, білки чи єноти можуть вкусити. Слід їх не зачіпати.

— Остерігайтеся від укусу цих комах!

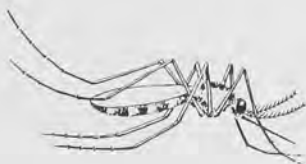
бджола

оса

шершень

комар

трійливий плющ

Особливо уважайте, коли маєте алергію. Не лізьте в хаші де можуть бути комахині гнізда. Не перфумуйтеся, бо це притягає комах. А проти комарів — одинока порада — смаруйтеся плинном проти комарів та комах.

ЧИ ВАША ДИТИНА БЕЗПЕЧЕНА?

Кожного року тисячі дітей стають жертвами випадків внутрі й довкола хати. Ви можете зменшити ризик покалічення Вашої дитини, відповідним забезпеченням довкілля.

Федеральний уряд подбав про нову стандартну струнну сітку в дитячому ліжечку останньої осені. Будьте певні, що ви вибрали відповідну сітку й зберігаєте її в доброму стані.

Пам'ятайте, що дитяча нічна одіж може легко загорітися і що ваша дитина не повинна забавлятися близько ватрана, печі чи ogrівальної системи. Поль-стиль піжами безпечніша, ніж широка вільна нічна сорочинка.

Подбайте про нагляд-опіку, якщо ваша дитина користується ходяком, зокрема близько печі чи електричних дротів, упевніться чи сходи защебнені.

Про ближчі інформації про те як ви можете забезпечити свою дитину, просимо скомунікуватися з найближчим бюро Споживачів і Кооперативних Справ Канади.

Consumer & Corporate
Affairs Canada

Harvie Andre, Minister

Consommation et
Corporations Canada

Canada

Хто з Вас подорожує

- літаком ● кораблем ● поїздом ● автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюроі

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont.
Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є
Ірина і Роман Вжесневські

**THE FUTURE
BAKERY**

735 Queen St. West, Toronto, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!
Пластунки і Пластунки,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО—МИКОЛАЇВСЬКИЙ КРЕДИТОВИЙ СПІЛЦІ

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 336-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ і ПЛАСТУНКИ

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстарішій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

Централа 295 College St. Toronto, Ont. M5T 1S2
Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ 3635 Cawthra Road
(біля Української Католицької Церкви)
Tel.: 272-0468

Відділ 2397 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Tel.: 762-6961

Відділ 225 The East Mall, Unite 16,
Etobicoke, Ontario
Tel.: 233-1254

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання
помагати членам в економічних справах порадами і
фінансово.

Наша справа — служити членам!

ОДИНОКА В ТОРОНТІ УКРАЇНСЬКА

COMMUNITY TRUST CO. LTD

2271 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P1
Phone: (416) 763-7333

Приймає вклади і ощадности. —
Платить найвищі відсотки. —
Уділює особисті і моргеджові позики. —
Приймає і реєструє пенсійні плани і на
нові дома (PPC). — Полагоджує всі
банкові операції. — Завідує спадками і
довірєннями (траст).

ОЛЕНЬ

СОКІЛ

БДЖОЛА

БАРВІНОК

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА**

"САМОПОМІЧ"

**І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ
"САМОПОМІЧ"**

— ВІДДІЛ у ПАССЕЙНУ —

*запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.*

Години урядування:

Понеділок	6:00 — 9:00 вечір
Вівторок	6:00 — 9:00 вечір
Середа	9:00 — 1:00 ппол.
Четвер	6:00 — 9:00 вечір
П'ятниця	6:00 — 9:00 вечір
Субота	9:00 — 1:00 ппол.

Щадіть, позичайте та полагоджуйте всі свої
фонансові потреби в своїй рідній Українській
Фінансовій Установі.

Кредитова Кооперативна платить вищі відсотки
від звичайних ощадностей якого-небудь банку
чи шадниці.

А також даємо на дуже догідних умовах
всякого роду позички.

ЗАЙДІТЬ ДО НАС ЧИ ПОТЕЛЕФОНУЙТЕ:

229 Hope Ave. Passaic, N. J. 07055. Tel. 201-473-5965

"... виховання — це надавання дум-
нам і почуванням якогось напрямку", —
наше Олександр Тисовський-Дрот. Пла-
стова преса саме й сприяє виконанню
цього завдання.

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передпла-
чуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і нова-
ків та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й
загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал до-
рослого членства Пласту, Пластприяту і
загалу батьків, які цікавляться вихован-
ням і громадськими справами.

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED

REALTOR — INSURANCE BROKER

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404

2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555

5302 Dundas St. West — Tel.: 236-2666

INSURANCE:

5302 Dundas St. West, Toronto — Tel.: 763-5666

Пластун є ощадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
найоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303